

ROCAMORA
PRESENTA

SOLISTA

DOSSIER PEDAGÒGIC

ROCAMORA TEATRE

presenta

SOLISTA

FITXA ARTÍSTICA

Autor i director: Carles Cañellas
disseny i construcció marionetes: Carles Cañellas i Col·lectiu d'Animació
disseny i construcció utillatge: Rocamora i Col·lectiu d'Animació
confecció vestuari ninots: Rocamora
actor i animació marionetes: Carles Cañellas
actriu i regidora: Susanna Rodríguez

L'ESPECTACLE

Amb 37 anys de trajectòria professional en el teatre, Cañellas, degà dels marionetistes de fil catalans, considerat per la crítica internacional com un dels més hàbils marionetistes europeus, presenta com a solista i en forma de relat d'un llarg viatge, un compendi de la seva producció per a marioneta o titella de fil.

- Guardó a la Millor Animació al "11th. World Festival of Puppet Art 2007" de Praga, Txèquia.

DESCRIPCIÓ

Espectacle festiu de mitjà format per a un actor i sis titelles de fil.

SINOPSI

Amb la perspectiva que ens dona el temps i l'experiència, hem volgut recuperar d'alguns dels nostres espectacles anteriors, aquelles escenes i idees que millor van funcionar amb el nostre públic. No per fer-ne una simple repetició, sinó amb les ganes de jugar-hi, de buscar-hi noves possibilitats, d'aprofundir i seguir-hi experimentant, ja que, en posar-les en un altre context, ens obren nous territoris per explorar. Set històries divertides, poètiques, sorprenents, representades amb sis titelles de fil diferents; un a la volta, però amb un esperit comú: la versemblança de vida pròpia dels ninots. L'actor i animador de les marionetes actua, juga amb elles en escena. De vegades hi intervé directament, per voluntat pròpia o perquè s'hi veu forçat per la situació. En altres, "desapareix" en centrar tota l'atenció en el titella.

CONTINGUTS

Les marionetes, o titelles de fil, demanen atenció i observació del més petit detall, del moviment més minúscul, de manera que l'espectador vagi entrant en la màgia d'aquests éssers que, si bé són de mesura reduïda, vessen vivesa i autonomia, de tal manera que esdevenen personatges amb sentiments i sensacions reals i pròpies.

En aquest espectacle, no es desenvolupa un únic tema. És un seguit de situacions, de breus històries i evolució de personatges ben diferents.

INTRODUCCIÓ AMB MARIONETA

Simbolitza el descobriment de la marioneta i l'inici d'un llarg viatge. De l'interior d'una gran maleta, l'actor extrau una diminuta cadira, després un artefacte de fusta que observa detingudament sense saber per a què serveix. Mentre l'està examinant, sorgeix de la maleta un ninot que es mou "autònomament". En la seva breu intervenció, totes les accions estan encaminades a mostrar un principi bàsic del teatre de marionetes: l'equilibri inestable.

JOHNNY DANCE, BALLARÍ DE CLAQUÉ

Un clàssic exercici de ball on el ritme és l'absolut protagonista.

L'AVI MANUEL TAMBÉ VOL BALLAR

Ratificant la sensació de veritable autonomia de les marionetes, l'avi talla el normal desenvolupament de l'espectacle, forçant l'actor a permetre-li l'accés en escena. Un impressionant diàleg basat en la interacció d'ambdós.

FÈLIX, EL PALLASSO BOMBER

El moment més circense, en què l'actor esdevé director de pista i involuntària parella còmica de la marioneta.

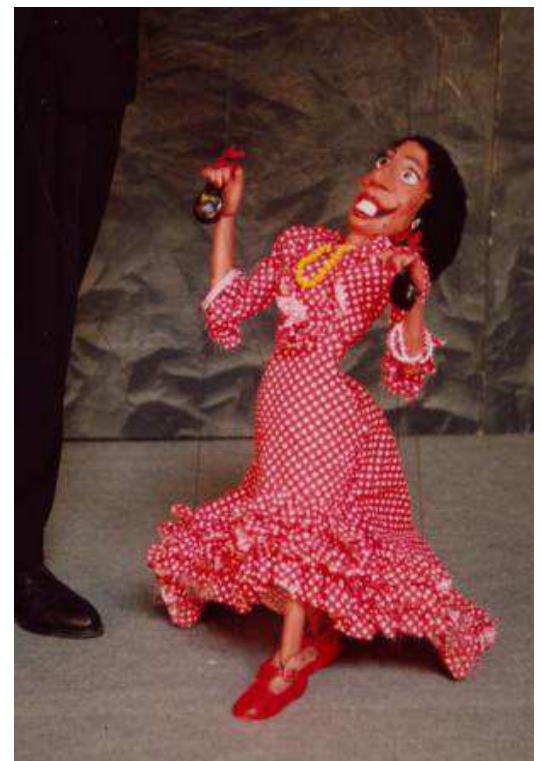

EL SOMNI DE PIERROT

Una pantomima en clau de ballet clàssic on Pierrot, amb l'acompanyament de peces musicals de Robert Schumann i de Fèlix Mendelssohn, intenta assolir les estrelles per tots els mitjans físics que té a l'abast, fins que exhaust s'adorm i en el somni aconsegueix els seus propòsits.

PEPITA RETUERTO "LA BAILAORA"

Una professional del flamenc llançada a un desenfrenat "zapateo" amb castanyoles.

L'AVI PATINADOR

Apoteosi de la relació entre la marioneta i l'actor. La versemblança del discurs plantejat a l'espectacle arriba aquí a les seves màximes cotes. L'entrançable avi deurà aprendre a patinar per voluntat de l'actor, convertint-se en l'autèntic reflex d'un infant.

ELS TITELLES I EL JOC SIMBÒLIC

El titellaire, amb molta pràctica i gran habilitat, aconsegueix conferir als titelles moviments i gestos que els fan molt expressius, tant que els infants “obliden” que es tracta d’objectes i el que impera és el seu valor simbòlic, obrint d’aquesta manera moltes possibilitats educatives.

A través de la representació simbòlica es poden treballar qüestions molt properes als infants, per això les sessions de titelles són excel·lents oportunitats per exterioritzar i resoldre els conflictes interns propis de l’edat i per tant, ajudar els infants a créixer.

ELS OBJECTIUS I CONTINGUTS

L’objectiu d’aquest espectacle és oferir una experiència teatral lúdica, educativa i de qualitat als alumnes i mestres, tot emprant una tècnica molt poc usual, per la seva complexitat i per la destresa necessària, però d’una gran bellesa i interès.

C. CONCEPTUALS

- el teatre
- els titelles
- les marionetes

C. PROCEDIMENTALS

- observació del què passa en escena
- observació de l’animació de les marionetes (controls, fils i articulacions dels ninots)
- comprensió de les situacions i l’argument de les parts
- reconeixement dels personatges
- memorització dels fets

C. ACTITUDINALS

- respecte als actors i als companys durant la representació
- atenció i concentració
- interès per les històries representades
- sentit crític
- sentit de l’humor

PROPOSTES DE TREBALL

ABANS D'ASSISTIR A L'ESPECTACLE

Comenteu la sinopsi de l'obra, ometent directament els continguts, per no malmetre la sorpresa el dia de la representació. Bé, tots els continguts excepte un: per tal que compreguin el significat i la mecànica dels balls que veuran, parneu-los del claqué, del ballet i del flamenc.

Fóra bo que parléssiu de teatre, de titelles i de marionetes amb els vostres alumnes.

Us suggerim que els parleu de :

- Què són les marionetes o titelles de fil?

Ninots articulats que es mouen des de dalt, per mitjà de fils.

- Quins són els tipus de titelles més coneguts?

Modalitats tècniques bàsiques del Teatre de Titelles:

-els que es mouen des de sota i normalment introduint la mà dins del ninot:

GUANT

MAROTTE

MUPPET I TIJA

-els que s'accionen des de darrere:

SOBRE TAULA

BUNRAKU

INTERIOR

i EXTERIOR DIRECTE

etc.,

-els que es manipulen des de sobre, per mitjà de tiges o fils:

PUPO

i MARIONETA

-i els que s'animen a través de la projecció de la seva ombra, transparència o silueta en una pantalla:

OMBRA

(fotografies de l'EXPOSICIÓ DELS TITELLAIRES CATALANS, que promou i comissaria Carles Cañellas)

- Com és un teatre per a titelles?

El teatre de titelles -segons les diferents tècniques-, usen teatrets on moure els titelles, que són com un petit teatre. En aquest cas però, “Solista”, en ser un espectacle de manipulació “a vista”, no te necessitat d’un “castellet” o teatrí: Les marionetes es mouen per tot l’espai escènic, tal com ho fan els actors de carn i ossos que les acompanyen.

- Parleu del comportament que cal tenir durant la representació.

Sobretot parar molta atenció i observar fins el més petit detall del moviment dels ninots, per copsar tota la seva riquesa expressiva.

Feu-los saber que l’actor – manipulador (o animador) dels titelles és un mestre en aquest art, i que s’ho passaran molt bé, si són capaços d’OBSERVAR I DEIXAR-SE PORTAR per la màgia dels ninots bellugadissos.

DESPRÉS D’HAVER VIST L’ESPECTACLE

Mireu de fer una relació de totes les marionetes que han aparegut a l’espectacle.

Recordeu com eren físicament, com anaven vestides, com es movien...

I en parlar de cada una d’elles, aprofiteu per proposar un joc o un treball:

ROBERT: La marioneta que surt d’una maleta.

Recordeu què més hi havia dins la maleta?
Per a què ho feia servir?
Què li ha passat en fer-ho?
Com ha marxat d’escena al final?

JOHNNY DANCE: El ballarí de claqué.

Com són les seves sabates?
Què hi duen a les soles els ballarins de claqué?
De quin país venia en Johnny?
Proveu a ballar un ritme picant de punta i de taló.

L’AVI MANEL: Que també vol ballar.

Què porta sota el braç quan entra a l’escenari?
Per a què serveix?
Com acaba l’avi quan deixa de ballar?
Reproduïu el cansament físic i el seu caminar quan marxa.
Treballeu el respecte als avis, a la gent gran.

FÈLIX: El pallasso bomber.

Quins estris ha necessitat per fer la seva actuació?
Quins exercicis circenses ha fet?
Quins altres coneixeu que es facin al circ?
Pinteu una ratlla recta a terra i feu-los-la resseguir caminant-hi damunt sense sortir-ne.

PEPITA RETUERTO “La Pata Palo”: La “bailaora” de flamenc.

Amb quin instrument es feia la música que ballava?
Quin instrument portava ella a les mans?
Com el feia sonar?
Per què es diu “zapateo” el ball flamenc que feia?

PIERROT: el ballarí de ballet

Què volia tocar?
Com intenta arribar-hi primer?
Quins estris entren a escena perquè ho pugui assolir?
Quines emocions expressa i quines us ha fet sentir?
Com hi arriba finalment?
Trebal·leu el sentiment de frustració.
Reflexioneu amb ells sobre el valor del somni, de la utopia.

L'AVI MANEL: El Patinador.

Què duu a la mà quan surt a escena i per a què ho necessita?
els que es mouen Com ho fa per aprendre a patinar?
Amb què se l'emporten al final?
Reflexioneu amb ells sobre si la gent gran també pot aprendre.

ESPEREM QUE GAUDIU DE L'ESPECTACLE I QUE EN AQUEST DOSSIER HI TROBEU IDEES PER PODER APROFUNDIR MÉS EN TOT EL QUE ENS OFEREIX.

08/2013